

ኮላሎያ መሲላንስ መንቆሮ

ብማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ ንፅሑፍ አይተ ይኩኖ መስፍን ዝተውሃበ መልሲ

ኣብ ኣመሪካ ነባራይ ከተማ ቦስተን ዝኾኑ ኣይተ ይኩኖ መስፍን ዝተብሃሉ ውልቀ ሰብ፣ ልኡኽ ጉጅለ ማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ/TDVA/ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ንዝገበሮ ወፍሪ ምትእኽኻብ ሓገዝ መሰረት ገይሮም ፣ ” ጉዳይ ኣካለ ጉዳይት ትግራይ ንፀቢብ ፖለቲካዊ ጥቕሚ ክውዕል ኣይግባእን” ብዝብል ርእሲ ዝፀሓፍዎ ዕሑፍ ኣብ ትግራይ ኦን ላይን ዝተብሃለ ድሕረ ገፅ ተፈንዩ ኣሎ።

ትሕዝቶ እቲ ዕሑፍ በለካ ለኽዐካ ዝበዝሖ፣ ሓላፍነት ዝነደሎን ሚዛናውነት ዘይብሉን ኣብ ርእሲ ምዃኑ ዘለካ ዕልኣት ንምንፅብራቕ ዝፈተነ እዩ። ኣብ ውሽጢ ዓዲ ኮይኑ በብዕለቱ ነቲ ሓቂ ዝዕዘብ ህዝቢ ንምርዳእ እውን መልሲ ዘድልዮ ኣይምነበረን። ኮይኑ ግን ነቲ ካብ መረበቱ ርሒቐ ዝነብር ዜጋ ዝተወሰነ ሕርኽርኽ እውን እንተኾነ ክፈጥረሉ ስለዘይግባእ ነዚ ዕሑፍ ኣመልኪትና መልሲ ክንህብ መሪፅና ኣለና።

እዞም ሓውና ጉዳይ ጉዳይት ኣካል ንዝምልከት ዓብይ ኣጃንደራም መበገሲ ዝገበሩዎን ነጥብታት ፣ ማሕበረ ሰብ ተጋሩ ሰሜን ኣመሪካ ዝገዛእናየን መኻይን ኣብ መቐለን ኣክሱምን ንዘለው ጉዳይት ኩናት ንኸገልግላ እናሃለወ ኣብ ንግዲ ተዋፊረን፣ ኣብ ዋልታ ኢንዱስትሪ ማእኸል /ኣክሱም/ ከይደ ክልተ ጉዳይት ኩናት ኣዘራሪበ ካብቲ ትካል 24 ሰባት ክንባረር ኢና፣ እቲ ትካል ድማ ትእምት ክርከቦ እዩ ኢሎሙኒ፣ እዚ ድማ ልኡኽ ጉጅለ ማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ መጊኡ ምስ ዝነገረና ዝጠዓዓም ኣይኮነን እነበርክቶ ሓገዝ ኣብ መዓልኡ ኣይውዕልን ዘሎ፣ ናብ ኣመሪካ መጊኡ ዝነበረ ልኡኽ TDVA እውን ነቲ ስራሕ መእሰሪ ከይገበረሉ ንዓዱ ተመሊሱ ዝብላ እየን። ካብዚ ወፃኢ ከሕልፍዎ ፊቲናም ዘለው መልእኽቲ ” ኣድጊ ሓሚማ በቕሊ ተኩሱ” ዝብል ምስላ ወለዲ ዘዘኻኸር እዩ። ምስቲ ዝተበገሰሉ ኣርእስቲ ብዙሕ ዘይዛመድ፣ንህወሓት ፣ ንመንግስቲ ኢትዮጵያ፣ ንትእምትን ማረትን ዘለዎም ክቱር ዕልኢት ዝገልፅ ናይ ፀርፍን ዘለፋን መደራጉሕ ደርዲሮም ኣለው። እምብኣር ነተን ዘልዕልዎን ሓደ ብሓደ ንርኣየን።

ጉዳይት ኩናት ካብ ስራሕ ይባረሩ ኣለው ብዝብል ውንጀለኦም ንጀምር። መጀመሪያ ፍረ ስውኣት /መቐለ/ ኣብ 1987 ዓ.ም፣ ዋልታ /ኣክሱም/ ድማ ኣብ 1988 ዓ.ም እየን ተጣይሸን። እዞን ትካላት እንትጣየሻ ሕድሕደን 180 ጉዳይት ክሕዛ ተመዲቡ እኳ እንተነበረ ብዙሓት ጉዳይት ኩናት በብውልቁም ካልእ እግሪ መትከሊ መንገዲ ብምምራዖም ኣብ ፍረ ስውኣት 155 ሰብ ፣ ኣብ ዋልታ ድማ 140 ሰብ እግሪ ክተኸሉ ተገይሩ። እዞም ጉዳይት ኣካል ኣቐዲሙ ግቡእ ሞያዊ ስልጠና ተዋቡዎም እዩ። ነተን ትካላት ንምጥንኻር እውን መንግስቲ ካብታ ስራሕ ዝጀመሩላ ዕለት ጀሚሩ ንሓደ ዓመት ናይ ስንቅን ገዛ ክራይን ካልኦት ምምሕዳራዊ ወፃኢታትን ዘድሊ ድጎማ ክረኽቡ ገይሩ። ድሕሪኡ ስሩዕ ናይ ደረጃን ደሞወዝን ስርርዕ ተገይሩ እተን ትካላት ባዕለን ክኢለን ካብ 13-14 ዓመት ተጓዲዞን እየን።

እዘን ትካላት ብዙሕ ካፒታል ፊሊዕውን ዝተጣየሻ ብምንባረን ናይቶም ኣብኡ ዝተቐፀሩ ጥራይ ዘይኮነስ ናይ ኩሎም ጉዳኣት ህይወት ክልውግ እየን ዝብል ግምት ብምሓዝ እቶም ኣብኡ ዝተቐፀሩ ከም ሰራሕተኛታት ደመወዝ ክረኽቡ፣ ብተወሳኺ ኣብተን ትካላት ውሱን ናይ ኣክሱን መጠን ሒዞም ድማ ካብ ትርፌ ተረባሕቲ ክኾኑ ተተሊሙ ተጀሚሩ። እቲ ዝተረፈ ልዕሊ 86% ናይተን ትካላት ኣክሱን ድማ ብማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ ኣቢሉ ብፅሒት እቲ ጠቕላላ ጉዳእ ኣባል ክኸውን ዓሊሙ መንግስቲ ሸዑ ነፍሲ ወከሉን ክልል ትግራይ ዝነበሩ ኣይተ ገብሩ ኣስራት ብዝፀሓፍዎ ትእዛዝ መሰረት ነቲ ማሕበር ክርከብ ገይሩ።

እዘን ትካላት እዚኣተን ግን ኣብ ዝሓለፉ 13-14 ዓመታት ተደጋጋሚ ክሳራታት ስለዝገጠመን ይትረፍ ናብራ ኩሎም ጉዳኣት ክልውግስ ናይቶም ኣብኡ ዝሰርሑ ጉዳኣት ህይወት'ውን ኣይለወጠን። ማሕበር እውን ካብ ክሳራ ንምውፃእ ብሚልየን ዝግመት ሓገዝ ካብ ምድንም ወፃኢ ካብኣተን 5 ሳንቲም ገንዘብ ረኽቡ ኣይፈልጥን። እተን ትካላት ምስ ዕብዮትን ኣካላዊ ኩነታትን እቶም ሓርብኛታት ዘይኸዳ እናኾና ስለዝመፀ እናተመሃሩን ካልእ መማረቢ ስራሕ እናረኽቡን ብዙሓት ጉዳኣት ገዲፈሙዎን ወፃኢም እዮም። በዚ ምኽንያት ፍረ ስውኣት ካብ 155 ሰብ ናብ 73 ሰብ ፣ ዋልታ ካብ 140 ሰብ ናብ 49 ሰብ ወሪዶም እዮም።

ማሕበርና ይኹን ማነጅመንት እተን ትካላት እናተሓሳሰቦም ስለዝመፀ እተን ትካላት ክፅንዓ ተወሲኑ ጨረታ ብምውፃእ IDRCTS ብዝተብሃለ ዝሰፈረ ኣማኻሪ ትካል ኩለመደዳዊ ፅንዓት ክካየድ ተገይሩ ፣ ውፅኢት መፅናዕቲ መሰረት ብምግባር እውን ዳግመ ምትዕርራይ /Reform/ ክግበር ተወሲኑ። ውፅኢት እቲ ፅንዓት ይኹን እቲ ናይ ዳግመ ምትዕርራይ ሓሳብ እውን ነቶም ኣብተን ትካላት ዝሰርሑ ጉዳኣት ኣካል ሓዊሱ ኩሎም ዝምልከቶም ኣካላት /Stake Holders/ ክሳተፉሉን ሓሳብ ክህቡሉን ገይርና ዳርጋ ፍልልይ ዝብሃል እውን ኣይነበረን።

ካብቶም ዓበይቲ ውፅኢታት እቲ ፅንዓት እተን ትካላት ንክሳራ ዝዳረጋ ዘለዎ እቲ ዓይነት ስራሕ ምስ ዕድመን ኣካላዊ ጉድኣትን እቶም ሓርብኛታት ዘይኸይድ ብምዃኑ ካብዚ ናይ ሓፂንን ፅንፀይትን ከቢድ ስራሕ ደረጃ ብደረጃ ክወፀ እንተዘይተገይሩ ነተን ትካላት ይኹን ነቶም ሳባት ሓደገኛ ምዃኑ ግልፂ ኮይኑ እዩ። ነዚ ሓቂ ኩሉ ሰብ ኣሚንሉ፣ እቶም ጉዳኣት እውን ኣብዚ ናይ መጀመሪያ ምዕራፍ ክንከዩ ዝግበኦም ተመደይሎም ባዕሎም ብምውሳኑ ካብ ፍረ ስውኣት 28 ሰብ ካብ ዋልታ 22 ሰብ ክፍለዩ ተገይሩ። ካብ ውሽጢ እዞም ኣብዘን ትካላት ክሰርሑ ዘይኸእሉ ጉዳኣት ኣብ ካልእ ቀለል ስራሕ ክሰርሑ ዝኸእሉን ክጥወሩ ዝግበኦምን እውን ናይ ምፍላይ ስራሕ ኣሳታፊ ብዝኾነ መንገዲ ተፈፂሙ። ካብ ዋልታ 15 ሰብ ካብ ፍረ ስውኣት ድማ 14 ሰብ ክጥወሩ ተወሲኑ። እዚኣቶም ኣብተን ትካላት ካብ ዝነበሮም ወርሓዊ ደመወዝ ብዝሓሸ ቀዋሚ ወርሓዊ ድጎማ ካብ መንግስቲ ትግራይ ክትከለሎም ተገይሩ እዩ። እቶም ክሰርሑ ዝኸእሉ ዝተነከዩ ሰባት ድማ ኣብ ናይቲ ማሕበር ቅልል ዝበለ ናይ ምክፍፋል ስራሕቲ ካብ ናይ ቅድሚኡ ብዝሓሸ ደመወዝ ክቐፀሩ ተገይሩ እዩ። ዋላ ሓደ ሰብ ዝተባረረን ካብ ስራሕ ወፃኢ ዝኾነን ወይ እውን ኪድ ስራሕ ድለ ዝተብሃለን የለን። ንቕድሚት እውን ዋላ ሓደ ሰብ ከምዘይህሉ ክነረጋግፅ ንደሊ። ካብዘን ትካላት ባዕሎም ይኹን ብሪፎርም ምኽንያት ዝወፀ ጉዳኣት ኩናት ዝነበሮም ናይ ኣክሱን ብፅሒት ሙሉእ ብምሉእ ብጥረ ገንዘብ ክወሃቦም ተገይሩ እዩ።

ስለዚህ አይተ ይኩኖ ዝብሉና ዘለው ነገር ፍፁም መሰረት ዘይብሉን ኣብ ባይታ ዳህሲስካ ዘይርከብን እዩ። ቀደሙ እውን ክልተ ጉዳኣት ኣዘራሪብ ዝረኽብኩዎ ኢልካ ናብ ክንድዚ ዝኣክል መደምደምታ ምብፃሕ ዘኸኸል ኣይነበረን። ኣብ ዋልታ ማነጅመንት ኣሎ። ኣብ ቀፅሪ እቲ ትካል በጊሖም እንተብቅዑ ግን ንምንታይ ንዕኡ ዘይሓተቱ? ኣብ ከተማ ኣክሱም ይኹን ከተማ እንዳሰላሰ ሸረ ናይ ዞባ ኣብያተ ፅሕፈት እቲ ማሕበር ኣለው ። ንምታይ ካብኣቶም ኩነታት ክርድኡ ዘይፈተኑ ? ኣብ መቐለ ዋና ቤት ፅሕፈት፣ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ድማ ጨንፈር ቤት ፅሕፈት ኣሎ። ክሓቱን ቀሪቦም ክነቕፉን ኣይደለዩን ። ኣድራሻ ናይቶም ኣብ ኣመሪካ ዑደት ዝገበሩ መራሕቲ ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ እውን ነይርዎም፣ ኮይኑ ግን ክረኽቡዎም ይኹን ክሓትዎም ድሌትን ሓሳብን ስለዘይነበሮም፣ ክልተ ጉዳኣት ኢሎሙኒ ንዝብልዎ ሓሳብን ክልተ ፎቶን ሒዞም ንቦስተኖም ከይደም። ግን እኮ ኣብቲ ዝነበሩሉ ዝሰልጠነ ዓለም ወቓሳይን ተወቓሳይን ዝብልዎ ሰሚፅኻ እዩ ዝፀሓፍን ዝዝረብን ። ሓደ ነገር ሓሲብካ ተበጊስካ ነዚ ዝድግፍ ጥራሕ ምፅሓፍ ኣብ ትዕዝብቲ ዘውድቕን ሚዛናውነት ሪኢቶኻ ኣብ ሕቶ ዘእቱን ዶ ኣይኮነን ? እዚ ንመንበቢ ንግደፎ ። ንአይተ ይኩኖ ሓደ እነረጋግፀሎም ነገር ግን ዋላ ሓደ ሰብ ካብ ስራሕ ዝተባረረ ይኹን ዝባረር ከምዘየለ እዩ። ካብ ስራሕ ኣይባረርን ጥራይ ዘይኮነ ምስራሕ ኣብ ዘይኸእለሉ ብርኪ ዝበፀሐ ሓርበኛ እንትህሉ እውን ተደርብዩ ኣይቐርን፣ ማሕበሩን መንግስቱን ተደጋጊፎም ክሕብሕቡዎ እዮም። ንእግረ መንገዱ ሓበሬታ ንክኸውን ብዕድመን ብሸግር ጥዕናን ምኽንያት ዝወደቐ ልዕሊ 262 ሓርበኛታት በብጊዚኡ እናተፀንዑ ኣብ ቀዋሚ ናይ ዕድመ ልክዕ ድጎማ ኣትዮም ይሕብሐቡ ምህላዎም ክንሕብር ንፈቱ። ናብ ስርሖም ይመለሱ ዝብል ምሕፅንተኦም እውን ” ላም ባልዋለቻብት ኩባት ለቀማ ” ዝብሃል ኣምሓርኛ ዘዘኻኸር እዩ።

አይተ ይኩኖ ኣብዛ ነጥቢ ካልእ ሓሶት እውን ወስ ኣቢሎም ኣለው። ዋልታ ኢንዱስትሪ ማእኸል ናብ ትእምት ከምዝኣቱ ኣረጋጊፀ ይብሉና ኣለው። ብድፍረት፣ ሓሰቶም ሰብ ከደናግሩ ስለዝተልዓሉ ኣይተሓዘሎምን። መንበብቲ ክፈልጥዎ ዝግባእ ግን ዋልታ ኢንዱስትሪ ይኹን ፍረ ስውኣት ኢንዱስትሪ ሎሚ ይኹን ፅባሕ ናይ ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ እዩን ። ትእምት ተዓሪፋ ውን ትኹን ኣብዘን ትካላት ብፅሒት የብሉን፣ ንቐድሚት እውን ሓሳብ የለን። እዘን ትካላት ብሕጊ ዝተጣየሻ ስለዝኾና ኣብ ኣብያተ ፅሕፈት ፍትሕን ንግድን ኢንዱስትሪን ከይዱ ዝኾነ ዜጋ ሓበሬታ ክረክብ መሰል ስለዘለዎ ናይ መን ምዃነን ከረጋግፅ ይኸኸል እዩ። እንተ ኣይተ ይኩኖ ግን እናተደመሙ ይንበሩ። ኣይተ ይኩኖ ንትእምት ክፀርፉ እንተደልዮም ናይ ዋልታ ናይ ሓሶት መሳለል ንምንታይ ኣድልዮም ? ኣይ ዝብኢ ከየማኻነኻ ብልዑኒ ይብሉ ወለድና ከምዚ እንትገጥሞም ። ትእምት ከም ዕረ ከምዝመሮም ፍሉጥ እዩ። ብቐጥታ ዘይፃረፉ ? ወይስ መውቕዒ በትሪ እንተረኽብኩ ኢሎም እዮም? ኣይተረድኦምን ድኣምበር ካብ ሓቂ ንላዕሊ በትሪ የለን።

ካልእ ምስዚ ርእሰ ጉዳይ እዚ ኣተሓሕዞም ” ... እዞም ጀጋኑ እዚኦም ኣሸንኳይ ዶ ሰሪሖምን እንተይሰርሑ ከንብሮም ዝኸኸል እኹል ካሕሳ ተዋሂብዎም ብኸብርን ብመዓርግን ክነብሩ እዩ ዝግባእ ነይሩ” ዝብል ምኽሪ ለጊሶምልና ኣለው። ኣብዚ ካሕሳ፣ ጥወራ፣ ብኸብሪን መዓርግን ምንባር ዝብላ ሓረጋት ኣለዎ። ነዚኣን ዝምልከት ሕቶ ኣብቲ ዝነበሩሉ ከተማ ቦስተን ተሓቲቱን

ግብጽ መልሲ ረኪበሙሉን ነይሮም። ዝተኸራኸሩሉ ጉዳይ እውን ኣይነበረን-መእመኒ መልሲ ስለዝነበረ። መበገሲኦም ንጉዳይ ኩናት ምቕርቋር ስለዘይኮነ ሞላ ብቐዕ መብርሂ ይርከቡ ዝገድፉ ኣይመስሉን። ንግንዛብ ኣንብብቲ ኢልና ግን ነተን ነጥብታት ንርኣየን።

እኹል ካሕሳ ማለት ሓርበኛታትና ዝኸፈልዎ መስዋእትን ኣካላዊ መጉዳእትን ከንቱ ከይተርፍ ልምዓት ፣ ሰላም ዲሞክራሲ ክሰፍን ምግባር እዩ ዝርደእና። እቲ ዝተኸፈለ መስዋእቲ ብገንዘብን ንዋትን ክሒስካ ይትካእ እዩ ዝብል እምነት ኣይብልናን። ህዝቢ ትግራይ ይኹን ተጋዳላይ ትግራይ እውን ካሕሳ ንክረክብ ኣይተጋደለን፤ ሰራሕ ከይዓቢ ንዘዕንቅፎ ስርዓት ኣወጊዱ ብዕፍሩ ህይወቱ ንኸልወጥ እዩ። እዚ ኩነታት እዚ ከኣ ተጋሂዱ እዩ። ንሕና ሓርበኛታት እውን ከምቲ ካልእ ሰብ ሰሪሕና ህይወትና እንመርሓሉ ኩነታት ተፈጠሩልና እዩ። ዝጎደለና ድማ መንግስትናን ህዝብናን ይምልኡልና ኣለው። ኩላትና ጉዳይ ኩናት ናይ ጥርታ መሰልና ኣረጋገፅና ኢና። ካብዚ ሓሊፉ ሰሪሕኻ ምንባርን ብጥርኑፍ ምጥዋርን ዝብሉ መማረጊታት ቀሪቦምልና ኣዋርሕ ዝወሰደ ክትዕ ገይርና ዳርጋ ብሓደ ድምጺ ተኣኪብካ ብመንግስቲ ምቕላብ ኣይተቐበልናዮን። ብኣገብሮቲ ዝቐፀሩ ጥወራ ዝመረፁ ነይሮም ድሌቶም ተፈጊሙሎም እዩ። ዝተረፍና ግን መባእታዊ ትምህርቲ ክንረክብ፣ ብሞያዊ ስልጠና ክንዕጠቕ ብምግባር ዓቕሚ ሃገርና ዘፍቅዶ መተሓሓዚ ገንዘብን ንዋትን ተሞሃቡና እግሪ ተኸልና። ምትካል እግሪ ቀሊል ብዘይምጅኑ ብዙሓት ሕልኸላኻት እኳ እንተጋጠሙ ብመሰረቱ ግን ንኣህጉርና ይኹን ንዓለምና ዘገረመን ዘይተለመደን ኣንፈት ተኸቲልና ኣብ ተግባር ኣውዲልናዮ። በብእዋኑ እንገብሮ መፅናዕቲ እውን ልዕሊ 95% ሓርበኛና ኣብ ስራሕ ተዋፊሩ ህወቱ ከምዝመርሕ ዘረጋግፅ እዩ። እቲ ስራሕ ዘይሓዘ እውን እናተፀንፀ ናይ ስልጠናን ልቓሕን ደገፋት እናተውሃበ ክሰርሕ እናተገበረ እዩ። እቲ ኣብ ከይዲ ብዕድመን ብሽግር ጥዕናን ምኽንያት ክሰርሕ ዘይክእል ኮይኑ ዝተረኸበ ድማ ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐመ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ኣብ ቀዋሚ ድጎማ እናካተተ ክኸይድ ፀኒሑ እዩ። ንቕድሚት እውን ኣብ ጎኒ እቲ ሓርበኛ ምጅኑ ኣረጋጊፁ እዩ።

ብኸብርን መዓርግን ምንባር ማለት ብፅፍርኻ ሰሪሕኻ ህይወትካ ምምራሕ ድዩ ወይስ መንግስቲ ዘቕረቦ እንጀራ ኮፍ ኢልካ ምብላዕ እዩ? እንተሓርበኛታትና ግን ኮፍ ኢልና እንጀራ መንግስቲ ምብላዕ ኣይንደልን፤ ህሊና ዘለዎ ኣይጥወርን ብምባል ኣብ ኩናት ዘርኣይዎ ጅግንነት ህይወቶም ኣብ ምምራሕን ልምዓት ዓዶም ኣብ ምስላጥን ይደግምዎ ኣለው። ህዝቢ ክሕግዝ እንትነለዓዕል እውን ጠውሩና ንምባል ዘይኮነ ብምኽንያት ኣካላዊ መጉዳእቲ ዝፍጠሩ ነጅላት ስለዘው ነዚኣቶም ኣብ ምውታፍ ሓግዙና ንምባል ምበር ስራሕና ንምትካእ ኣይኮነን። ከምቲ ኣይተ ይኩኖ ተረዲኦምዎ ዘለው ኩሉ ዜጋ ይሓግዝ እንትንብል ናይ ለማንን ተኻውን ዝምድና ንፍጠር ማለትና ኣይኮነን። ካብዚ ኣረዳድኣ ዝብገስ ውህብቶ እንተልዩ ውሕጅ ይውሰዶ ኢና እንብል።

ኣብ መወዳእታ እውን ኣይተ ይኩኖ ” ኣብ ቀረባ ኮይኑ ሽግሮምን ኩነታቶምን ክከታተል ዝክእል ሓላፍነት ዝሰምዖ መሪሕ ኣካል ተቐሚጡሎም ምስ ህዝቦም ኮይኖም ናይ ቅድሚት ዕድሎምን ህይወቶምን ክሪሑሉ ዝክእሉ ኩነታት ክፍጠረሎም ዝድለ

እንተኾይኑ ዓገብ ዝብል ድምጺ ካብ ኩሉ ኩርናዕ ክጋዋሕ ኣለዎ” ኢሎም ግዑዲት ኣቕሪቦም ኣለው።

እቲ ሕዚ ዘሎ መሪሕነት ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ ኩነታቶም ክከታተል ዘይኸእል፣ ሓላፍነት ዘይስመዖ ስለዝኾነ ህዝቢ ኣንጻሩ ይጻምፅ ኢሎም እዮም ዝፅውዑ ዘለው። ኣብዚ መደምደምታ ዝበፅሑ ዘለው ናይ ቤላጌሎ ወረታት ብምስማዕ እዩ። ካልእ ዝደፍኦም ነገር ድኣ ኣንቀራብም ይንገሩና እምበር ካብዚ ተበጊስካ ከምዚ ዓይነት ነጥሮባርቕ ዝኾነ ውንጀላ ምቕራብ ኣይከኣልን።

ሓደ ሕ/ሰባዊ ክፍሊ ሕግታት ዝፈቕደሉ መሰል ተግባራዊ ንምግባር ብድሌት ኣባላቱ እዩ ዝውደብ። ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ እውን ነዚ መሰል ተጠቂሙ ብድሌት ኣብ ኩናት ዝተጎድኡ ሓርበኛታት ኣባላቱ ተመስሪቱ። ኣወዳድብኡ ኣባልነት መሰረት ዝገበረ እዩ። ከባቢ 900 ሰብ መስሪቶምዎ ኣብዚ እዋን ልዕሊ 25 ሺሕ ብስሩዕ ተመዝጊቦም መለለይ መንነት ዝሓዙ ፣ ወርሓዊ ክፍሊቶም ዝኸፍሉ፣ንቲ ማሕበር መድሕነይን ጠበቓይን እዩ ኢሎም ዝኣምኑ። ኣብ ኩለን ወረዳታትን ጣብያታትን ትግራይ ኣብ ዘሎ መሓውር እቲ ማሕበር ብብተራ ብነፃ ኣብ ናይ ቤት ፅሕፈት ስራሕቲ ዘገልግሉ ካብዚ ሓሊፎም ኣብ መንግስታዊ ናይ ወረዳታትን ጣብያታትን መሓውር ብበዝሒ ሓላፍነት ብምሓዝ ዘገልግሉ ኮባኸብቲ ልምዓት ተባሂሎም ብኣሸሓት ዝሸለሙ ኣባላት ዝሓቆፈ ማሕበር እዩ። እዚ ማሕበር ብብክልተ ዓመቱ ጉባኤ የካይድ፣ እዚ ጉባኤ ብማዕረ ውክልና ካብ ኩሉ ኣባል ብዝውከሉ ጉባኤተኛታት ይስየም። ስራሕቱ ይግምግም፣ ኣንፈታትን መሰረታዊ ሕግታትን ይውስን። ቦርድ ኣመራርሓ ስራሕ የውርድን ይመርፅን። እዚ ጥራይ ዘይኮነ ማሕበርና ብብዓመቱ ኣብ ሚኒስቴር ፍትሒ ፍቓዱ የሕድስ፣ ሒሳባቱ ብብዓመቱ ብናይ ደገ ኦዲተር የመርምር፣ ግልፅነት ፣ ተሓታትነትን ኣሳታፍነትን ንዝተላበሰ ማሕበርን ኣመራርሕኡን እናኾነኑ ታዋይ ሞግዚት እዮም ክሸሙልና ደልዮም ኣይተ ይኩኖ?

ንኣባላቱ ዘይግደስ ኣመራርሓን ማሕበርን እንተዝኾን ነይሩ ንኣዋርሕ ዕድመ ከምዘይህልዎ ኣይተ ይኩኖ ልቦም ኣይጠፍኦን። ከምቲ ንሶም ዝበለና ሓላፍነት ዘይስመዖ እንተዝነብር ክንዲዚ ዝኣክል ቁፅሪ ኣባል ብዘደንቑ ፍጥነት ኣይምተመዝገቦን። እዚ ማሕበርን ኣመራርሕኡን ኣይውክሉንን ኢሉ ሰልፊ እንትወፅእ እውን ኣይረኣዩን ኣይተ ይኩኖ። ሸጊሩኒ ኢሉ እውን ንዐኦም ይግባይ ኣይሓተቶምን። ናይ ኣይተ ይኩኖ ተግባር ተሓንግይ ያ እንተሎስ ተሓዛይ ..... ዝብል ኣባሃህላ ወለዲ ክንዝክር ዝገብር እዩ።

እዚ ማሕበርን ኣመራርሓን እዚ ሓርበኛታት ኣብ ከይዲ እንትወድቁ ኣብ ዘይእቶ ኣትዩ ኣልሹ ዘለዓዕል፣ ዝሕክም፣ ክጥወሩ ዝገብር፣ ዘምህር፣ ኣካላዊ ድጋፍ ዝህብ ፣ ንስራሕቶም ዘድሊ ሞያዊ ስልጠናን ልቓሕን ብፍሉይ ክረኽቡ ዝገብር፣ ዝኾነ ዓይነት ምምሕዳራዊ በደል እንትበፅሑም ደው ኢሉ ዝማኅተሎም፣ ናይ መዕለሊ ሽግሮም ንኸቃለል

ብሙሉእ ዓቅሙ ዝሰርሕ ፣ ንሓርበኛታት ዝጎድኡ መደባትን ሕግታትን ከይወፁ ብኣንጻሩ ጠቐምቲ ንክኾኑ ብንቕሓት ዝቃለስ ምስ ገንዘባውን ንዋታውን ዓቕሙ ብፍፁም ዘይመጣጠን ኣድማዒ ስራሕ ዝሰርሕ ማሕበርን ኣመራርሓን ምዃኑ ንምፍላጥ ብዙሕ ድኻምን ምርምርን ኣይጥይቕን፣ ፀሓይ ዝወቕዖ ሓቂ ስለዝኾነ፡፡ ኣመራርሓ እቲ ማሕበር እኮ ከምቲ ኣይተ ይኩኖ ከቐምጡልና ዝደልዩ ዘለው ሞግዚት ከይኮነስ ካብ ባዕሎም ካብ ውሽጢ እቶም ሓርበኛታት፣ ኩናት ዘስገቦም ፀገማት ፀጊቦም ዝሓለፉ፣ ዓይኖም ዝነጠቐ ሕቕኦም ዝተሰንከሉ ኣእዳዎምን ኣእጋሮምን ዝሰኣኑ ጅግውቶም ዝተበጠጠሱ ናላ ርእሶም ዝተተፍተፉ ጀጋኑ ዘጠቓለለ ማለት እኮ እዩ ፡፡ ኣይተ ይኩኖ ካብዚ ኣካል እዚ ኣብሊፀ ብዛዕባ ጉዳኣት ይቐርቆር እዩ ዝብሉ እንተኾይኖም ልቦም ይተግዘቦም ህዝቢ እውን ይተግዘቦም፡፡

ካልእ ንኣይተ ይኩኖ ብሕልሞም ይኹን ብውንኦም ንምፍላይ ዘፀገመሎም ነገር ብደገፍ ማሕበረሰብ ተጋሩ ሰሚን ኣመሪካ ዝተገዛኦ 2 ኣውቶቡሳት ንጉዳኣት ኩናት ሰርቪስ ክህባ ተባሂለን ዝተዋህባ እናሃለዋ እታ ሓንቲ ንኣክሱም ዩኒቨርሲቲ ተኻርያ፣ እታ ካልኣይቲ ድማ ኣብ መስመር መቐለ ዓዲ ግራት እንትትሰርሕ ኣብ መናሃሪያ ምርኣዮም እዩ፡፡ እዚ ሪኦም ምግራሞምን ምሕፋሮምን ብኣዕንኦት ገሊፆም፡፡ እግሪ ንዘይብሎም ተጋደልቲ ዝተገዛኦ መኻይን ቅርሺ ንዘለዎም ሃፍታም የገልግላ ኣለዋ እውን ኢሎምና፡፡ ኣብ መናሃሪያ ነቲ ዘዋሪ ጠይቐም እውን ንሰብ ዋና ጠይቕ ከምዝበሎም ጠቀሞም ኣለው፡፡ እንተ እቲ ዘዋሪ ግን ሰማዒ ሰኢኑ እምበር መልሱስ መስመር ዝሓዘ እዩ፡፡ ኣይተ ይኩኖ ግን ንሰብ ዋና ምጥያቕ ሕርሞም እዩ፡፡ ምኽንያቱ እቲ ሓቂ ኣቐዲሞም ስለዝግምትዎ ንዝወፈሩሉ ፖለቲካዊ ዋኒን ከምዘየገልግል ይፈልጡ እዮም፡፡ ሓንቲ ቁንፅልቲ ነገር ሒዞም ሰብ ንምድንጋር እዮም ዝመርፁ፡፡ ብብኸባቢኡ ንዘለው ኣባላት ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ እውን ብዛዕባ እዘን ኣውቶቡሳት ሓቲቶምም ዝፈልጥም ከምዘይብሎም ገሊፆምለይ ይብሉና ኣለው፡፡ እዞም ሓውና ፀማም እዝኒ ሂቦም እምበር እቲ ዘዋር መኪና እኮ ንዝሕተት ነገርዎም ነይሩ፡፡ ንዝምልከቶን ዘይምልከቶን እናሓተቱ ምህውታት ዘምረፆም ግን መንገዱ ጠፊኡዎም ዘይኮነ መንገዲ ምድንጋር ንሱ ስለዝኾነ ካብኡ ትርፌ ክረኽቡ ደልዮም እዮም፡፡

ናብቲ ዋና ቁምነገር ንመለስ፡፡ ኣውቶቡሳት ንምንታይ ናብ ንግዲ ተዋፊረን? እቶም ተገልገልቲ ኸ ኣብ ከመይ ዝበለ ኩነታት ኣለው? ዝብሉ ሕቶታት ንኣይተ ይኩኖ ከይኮነስ ንመንበብቲ ክነብርሃሎም፡፡ እተን ኣውቶቡሳት ዝተመደባለን ፍረ ስውኣትን ዋልታ ዝተበሃላ ትካላት ከምቲ ኣብ መጀመሪያ እተገለፀ ብምኽንያት ክሳራ ኣብ ፀገም ዝፀንሓ እዩን፡፡ ኣብ ከይዲ ብዙሕ ሰብ ተነክዩ ሕዚ ኣብ ፍረ ስውኣት 45 ኣብ ዋልታ 27 ጉዳኣት ኩናት ጥራሕ እዮም ቀርዮም፡፡

ብዙሐትን አብ ሓደ መስመር ዝነብሩን እናሃለው አብታ ናይ ሰርቪስ እዋን መግለጺን አገልግሎት ምስ ሃባ ዝተረፈ ሰዓታት አብ ንግዲ ክሳተፉ ይግበር ነይሩ። ሕዚ ግን ምስቲ ዋሕዶምን ብምኽንያት ምስራሕ አባይቲ አብ ዝተበታተኑ ከባብታት ምስፋሮምን በዘን መኻይን ሰርቪስ ምሃብ ተመራጺ ኮይኑ አይተረኽበን። እቲ ሰርቪስ ብኣናእሽተይ መኻይን ክሸፈን ብምግባር እተን አውቶቡሳት ግን ነተን ትካላት ነጊደን ክሕግዛ ምግባር እዩ ተመራጺ ኮይኑ ተረኽቡ። አገልግሎት ሰርቪስ ዘይረክብ ጉዳይ ግን የለን። እተን አውቶቡሳት ሰሪሖን ዘምፀአኦ እውን ንደመወዞምን መካየዲ ስርሖምን እዩ ዝውዕል እምበር ማንም ዝጥቀመሉ የለን። ብናይ ንግዲ አተሓሳስባ ንውሱን ሰዓትን ብጣዕሚ ውሑድ ሰብን ደው ኢለን ክውዕላ ምግባር ብኸነት እዩ ዝበል እምነት አለና። ዋና ቁምነገር ሰርቪስ ይረኽቡ ዶ አለው አይረኽቡን ? ዝበል እዩ ክረኦ ዝግባእ። ሰርቪስ ይረኽቡ አለው ፣ እተን መኻይን ድማ ዝሓሸ አብ ዘፍርያሉ ተዋፊረን ነዞም ጉዳይት ይሕግዛ አለዎ። እቲ ሓቂ እዚ ኮይኑ እናሃለው አውቶቡሳት አብ መዓለኡን አይውዓላን ብምባል ሓፊሻዊ መንፈስ ናይቲ ኩነታት ሸፋፊንካ ሰብ ንኸተደናግር ምፍታን ግርህናን ሓልዮትን ዝደፍኦ ከይኮነስ አብ ውሽጡ ሕቡእ ተልእኾ ዘለዎ መፍረሳይ ተግባር ይመስለና።

እዘን አውቶቡሳት አብ ሓደ ናይ ንግዲ ትካል ዝርከባ ንብረት ድኦ እምበር ዘይንካእ ታቦት አይኮናን። አይተ ይኩኖ ዝርከቡሉ ዓዲ ኩሉ ነገር ብንግዲ ዓይኒ ተቓንዩ ዝስረሓሉ ዓዲ ብምኻኑ ጠፊኡዎም አይኮነን። እንተኾነ ግን መንገዲ ሓሶትን ምድንጋርን ስለዝመረፁ ናብኡ ጥሒሎም። ሓሶት ድማ እናዋጠኻ ይግለፅ፣ ብኢንተርኔት ይለፈፍ ለውጢ የብሉን ሓሶት እዩ።

ካልእ አይተ ይኩኖ ዝሰንዘርዎ ወቐሳ አባላት ልኡኽ ጉጅለ ማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ ናይ አመሪካ ወፍሪ ምትእኽካብ ሓገዝ ምስ ተጠቓለለ ትሑዙን እሱሩን ከይተፈለጠ ” አብ ኢድ ዝኣተዎ ገንዘብ ሒዞም ናብ ዋሽንግተን ዲሲ ከይደም፣ እቲ መፅብዓ ዝተኣተወ ገንዘብ ኩሉ ብአግባቡ ክእከብ አይከኣል፣ ምእንተምንታይ እቲ ቅብሊት ሒዞም ስለዝኸዱ...እቲ ቅብሊት አብ ዋሽንግተን ዓሺጎም ገዲፈሙዎ ከይደም.... እቲ መፅብዓ ብአግባቡ ክእከብ ዘይምኽኣሉ ብሓቂ ቅንዕና ዝጎደሎ አካይዳ ስለዝነበረ እዩ፣ ..... አመፃፅእኦም ናይ ፖለቲካ ከስቢ ንምርካብ ኮነ ተባሂሉ ዝተሓሰበሉ ጉዳይ ኮይኑ ይስመዓኒ” ዝበል እዩ።

ማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ ንዝገበሮ ዑደት ንምዕንቃፍ አባላት እቲ ልኡኽ ሓንፀፀቲ ፖሊሲ እዮም፣ ልኡኮም ፖሊቲካዊ እዩ እናበሉ ዝንቀሳቐሱ ሰባት አብቲ እዋን ዑደት ነይሮም እዮም። እዚአቶም ድማ አያታት አይተ ይኩኖ ምኻኖም ግልፂ እዩ። አዋፈርቶም ብአካል ሰቢኾም ቁምነገር ዘይሰርሑስ ሕዚ እቲ ስራሕ ብዓወት ምስ

ተጠናቆቹ አይተ ይኩኖ ፅሁፎም ከድምዳሜን ንተጋሩ ሰሜን አመሪካ ከደናግሩን? እዚ አጉል ምልሕሐፅ ይብሃል።

እዚ ልኡኽ አንፃር ህወሓት ንዝረገምዎ መርገም ስለዘይደገመሎም፣ ንወድፃዊ ኩነታት ውሽጢ ዓዲ አዛቢያም እንተቐርቡ ስለዘይተቐበሎም ናይ ፖለቲካ ልኡኽ ኢሊሎም። ንሓቂ ኢልና እንዲና እዘን አካላትና ከፊልናየን ፖለቲካኛታት ከይንብሃል ኢልና ንቐድሚት እውን ሓቂ ካብ ምዝራብ አይንቐጠብን። አብዚ ዋጋ ዕዳጋ ብምግባር ዝርከብ ሓገዝ እውን ሓራም እዩ ንብሎም። መንበብቲ ንኸገንዘብዎ ልኡኽ ማሕበር ጉዳይት ኩናት ትግራይ ካብ ቦስተን ይኹን ካልኣት ከተማታት አመሪካ ከመይ ከምዝወፀ ክነብርህ።

አብ ዝኸድናየን ከተማታት ዝነብሩ ተጋሩ ብሓቂ ንቃልስን ጅግንነትን ህዝቢ ትግራይ ዘለዎም ካብ ልቢ ዝፈልፈለ ኣኹብሮትን ናእዳን ንጀጋኑና ብምሕጋዝን ነቲ ልኡኽ ብምክንኻንን ገሊያምዎ እዮም። ነዚ ተግባር ደጋጊምና አመስጊናዮ ኢና ንቐድሚት እውን ደጋጊምና ክነመስግኖ ኢና። እቲ ምትእኽኻብ ሓገዝ ብመሰረቱ ባዕሉ እቲ ትግራዊ ዝገበሮ እዩ። አብ ሕድሕድ አጋጣሚ ተረኺብና መብርሂ ሂብና፣ ሕቶታት እውን መሊስና ካብዚ ወፃኢ ዝገበርናዮ ስራሕ ብዙሕ የለን።

ካብ ሕድሕድ ከተማ እንወፀሉ ዕለትን ሰዓትን ድማ ማተሰኣ ብዘወፀኦ መርፃ ግብሪ መሰረት ቅድሚ አዋርሕ ተወሲኑ፣ አየር ትኬት ተቐሪፀ ኣብ ካሊኦ ከተማ እውን ካልኦ ነፍግራም ተዳልዩ እዩ ዝፅበየና ነይሩ። ቡቲ ዝወፀ ነፍግራም መሰረት ምስራሕ ግድን እዩ ነይሩ። አብታ ዝፀናሕናላ ሓፃር ግዘ ግን ቅድሚ ይኹን ድሕሪ እቲ ምትእኽኻብ ሓገዝ ንኮሚቴታት ንረክብ ነይርና። ምስ ተጠቓለለ እውን ሓፃር ገምጋም እናገበርናን ኣብ ቀፃሊ ነቲ ስራሕ ዝከታተል ኮሚቴ እናጣየሽናን ኢና ወፂእና። በዚ መሰረት እውን እተን ኮሚቴታት ከከም ጥንካረኣን ዝፈላለ ምንቅስቓስ ይገብራ ኣለዋ።

አብ ከተማ ቦስተን እውን ድሕሪ እቲ ዘኹርዕ ሓገዝ ናይ ምትእኽኻብ መድረኽ ፣ ነታ_ሽዑ ዝነበረት ኮሚቴ ረኺብና ምስጋናና ገሊፅና፣ ኣብ ቀፃሊ እውን እታ ኮሚቴ ወኪል ማሕበርና ኮይና ክትሰርሕ ወኪልና፣ እታ ኮሚቴውን ፍቓዳ ገሊፃ ብፅቡቕ መንፈስ ተፈላሊና። ሽዑ አይተ ይኩኖ ኣብቲ ኣኬባ አይተረኽቡን። እዚ ግን ናትና ሽግር ኣይኮነን። ኣብቲ ኣኹባ ብዛዕባ ቅብሊት ብዙሕ ሕቶ ተላዲሉ ኣብኡ ምግዳፍ ከምዘፅግመልና ገሊፅና፣ ኮይኑ ግን ብአመሪካ ደረጃ እተተሓባብር ኮሚቴ ኣብ ዋሽንግተን ስለትጣየሽ ብጥርኑፍ ንዓኣ ሂብና ኩለን ጨንፈራት ምስኣ እናተረዳድኣ ቅብሊት ክወስዳ ተሰማሚዕና ኢና። ኣብቲ አጋጣሚ ኣብ ሲቲ ባንክ ሒሳብ ምኽፋትና ገሊፅና፣ ቁፅሪ ኣካውንትና እውን ሂብና፣ ዝኾነ ሰብ ገንዘቡ ንኸይጠፍእ ናብኡ ኣታዊ እናገበረ ናይ ባንኪ ስሊኖ ኣቐሪቡ ደረሰይ ክረክብ ከምዝኸእል ተረዳዲእና ኢና። በዚ መልክዕ ካብ ሲያትል

ምስ ለቐቐና ካብ ኮሚቴ ስያትል ስሊኻ ናብ ዋሽንግተን እናተልኣኽ ብኣሽሓት ዝቐፀር ገንዘብ ደረሰይ ተላኢኹሉ እዩ። ኣጋጣሚ ኮይኑ ገሊጽን ጨንፈራት ዘይረኸባ ክኾና ይኸእላ እየን። ንሕና እውን እዚ ፀገም ብምግግሙ ንሓዝን።

ንሕና በብቦትኡ ቅብሊት ገዲፍና ምኻድ ሓደጋ መሊሱ ስለዝተሰመዓና ኣይመረፀናዮን። ኣሰራርሓ ፋይናንስ ማሕበርና ይኹን ብመንግስቲ ዝገበር ቁፅፅር ጥንኩር ስለዝኾነ ነዚ ጥሒስካ ምኻድ ንዓና ፈታኒ ነገር እዩ ነይሩ። ካብልዎም ንዝሕግዙ በዚ ምክንያት ዝተዓንቀፉ ወገናት ድማ ይቐረታ ንሓትት። ምስ ናይ ቅንዕና ፀገም ዝተሓሓዘ ነገር ኣለዎ ዝብል እምነት ግን የብልናን። መዳመቂ ፅሑፍ ኣይተ ይኩኖ ተባሂሉ ዝኣተወ ቃል ይመስለና።

ኣይተ ይኩኖ ግን በቲ ሓደ ገፅ ገንዘብና ኣብ መዓልኡ ኣይውዕል ዘሎ፣ ስለዚ ነዚ ማሕበር እዚ ሓገዝ ምሃብ ኣብ ጥቅሚ ሓርበኛታት ክውዕል ኣይገብርን ዝብል መልእኽቲ እዩም ኣሕሊፎም ዘለው። ኣይፋልባ! ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ ገንዘብ ዘይምእካቡ ደስተኦም ዶ ኣይኮነን ክኾን ዝግባእ? እቲ ሓቂ ንሱ ይመስለና። ቃል ዓለም እናፀወዩ ብልዎም ግን TDVA ተቐባልነትን ሓገዝን ምርካቡ መዓንጣ ኸብዶም ዘሕረሮም ምዃኑ ብፅሑፎም ኣንፀባሪቆም እዮም። ኣይተ ይኩኖ ኣብቲ ወፍሪ ምትእኽካብ ዝነበሮም ተሳትፎ እውን ልባዊ ምንባሩ ዘይኮነ ዘርእስ ነቲ መድረኽ ንምጭዋይን ንዝቐርብዎ ውንጀላ ናይ ፈታዊ ነቐፌታ ንክመስል ዝዓለመን ምንባሩ እዩ ዘርኢ።

እቲ ወፍሪ ምትእኽካብ ሓገዝ ከምዝካየድ ኣባላት እቲ ማሕበር ኣይፈለጥናን ኢለሙኒ ዝብል እውን ከም ወቐላ ቀሪቡ ኣሎ። ኣባል እኮ ብጉባኤኡ ኣቢሉ እዩ ሓፈሻዊ ናይ መደባት ኣንፈት ዝንፅር እምበር ዕለታዊ ስራሕቲ ማሕበር ክፈልጥን ክውስንን ኣይኸእልን። እዚ ናይ ኣመራርሓን ዋና ቤት ፅሕፈትን ስራሕ እዩ። ኣውቶቡስ ክተዋፍር እውን ንኣባል እናፍለጥካ ናብ ሓደ ዓዲ እንትትጓዣዝ እውን ንኣባል እናፍለጥካ ዝስረሓሉ ውዳቦ ኣይተ ይኩኖ ክፈጥሩ እንተኾይኖም እምበር ክሳብ ሕዚ ኣይተተግበረን። ስለዚ እዛ መፀለምታ እዚኣብ እውን ፍሽልቲ እያ ማለት እዩ።

ብቢልየናት ዶላር ዝግመት ሃብቲ ዘለዎ ህወሓት ናብ ስልጣን ንዘምዕኡዎ ጉዳኣት ኩናት በቲ ሃብቲ ንሱ ዘይጥውርም? ንምንታይ የለምኖም ዝብል ሕቶ ምልዓሉን ግቡእ ምዃኑን ጠቀሞም ኣለው። እዚ ሕቶ እዚ እኳ ኣብ ቦስተን እንተይኮነ ኣብ ዋሽንግተን ብዘርከብ ዓርኮም ዝተልዓለን ግቡእ መልሲ ዝሃብናሉን እዩ። ህወሓት ብናይ ኢትዮጵያ ናይ ፓርቲታት ሕጊ ዝግዛእ ፖለቲካዊ ውድብ ምዃኑ ፣ በዚ ምክንያት ዝውንኖ ዋላ ሓደ ንግዳዊ ትካል ከምዘይብሉ፣ እዚ ውድብ ኣባላቱ ብዝኸፍልዎ ክፍሊት ዝመሓደር ምዃኑ ገሊፅና ኢና። እኒ ኣይተ ይኩኖ እንተዘይተቐበልዎ ክርዳእ ድልው ንዝኾነ ግን ኣረዲእና ተኣማሚና ኢና። እቲ ንትእምት መበገሲ ዝነበረ ገንዘብ ናይ ህወሓት ብምንባሩ ህወሓት ነጋዳይ እዩ ኢሉ ዝነቐፅ

እንተሊኩ ግን ብዘበን ውብያ ዝፀመመስ ብዝበን ውብ እናበለ ይነብር ዝብል ኣበሃህላ ዓበይቲ እዩ ዘዘኻኽረና። ወይ ድማ ነቶም ናይ ሸዋ ቅንጅት ዝለኸፈ ሰይጣን ዝተጋራሰዮ ሰብ እዩ። ህወሓት መሪሕ ስለዝኾነ ብኣመራርሓ ኣይፀሉን ማለት ግን ኣይኮነን ዋላ ንውልቀ ሰብ ሃፍቲ እውን ይመርሕን ይገርሕን እዩ። እዚ ድማ ዝኾነ ልምዓታዊ መንግስቲ እዛ ዘላናያ ዓለም ዝኸተሎ ኣካይዳ እዩ።

ኣይተ ይኩኖ ኣብ ገፅ 5 ናይቲ ፅሑፍም ኣልዲሊሙዎም ዘለው ጉዳያት ምስቲ ዝተበገስሉ ርእሲ ብዙሕ ዘይተኣሳሰሩ ኣብ ርእሲ ምዃናም ናይ ትኹረት ነጥቢ / Focal point/ ዘይብሉምን ብዘለፉን ኩምራ ፀርፍን ዝተመልኩ እዮም። ጥምር ኣቢልካ መንፈሱ እንትትርደኦ ግን ኣብ ውድብ ህወሓት /ኢህወደግን መንግስትን ንዘለዎም ፅልኦትን ቂምን ንምውፃእ ዝተጠቐሙም ናይ በለካ ለኽዐካ ወረታትን ፀርፍታትን እዮም። ክንዲ ፍረ ጣፍ መርትዖ ከኸርቡሉም ዘይኸእሉ መደምደምታታት እዮም። ገለገለ ነጥብታት እስቲ ካብኣቶም ኣልዲልና ንርእ፤

ንኣመራርሓ ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይን ትእምትን ” ኣኮን ወድሓፍትን ...” ብዝብል ብባጫ መልክዕ ከካፍኡዎም ፈቲኖም። እንታይ እሞ ኣለዎ TDVA ' ቅንጅት' ኣይምሰል እምበር ትእምት እንተመሰለ?ሰብ እኮ ንሰቡ እዩ ክመስል ዝግባእ።

ናይ መንግስትን ናይ ትእምትን ትካላት ቆፀርትን መባረርትን ባዕልቶም እዮም ይብሉና ኣለው። ኣብዚ እውን እንታይ ክብሉ ከምዝደለዩ ግልፂ ኣይኮነን። ሰራሕተኛ ክቕሩን ከባርሩን ዘለዎም ባዕልቶም እዮም። መመዘኒ ንዘማልእ ይቕፅሩ፤ ብቑዕ ንዘይኮነን ክባረር ዝግበኦን ድማ ባዕልቶም ምብራርም ዓለም ዝኸበሎ ሓቂ እዩ። ነውርነቱ ኣበይ ገፅ እዩ?

ንጉስ ኣይኸሰስ ሰማይ ኣይሕረስ ዝባይነቶም መራሕቲ እዮም ኢሎም እውን ኢሊሙዎም። ብዘበን ንጉስ ካብ ዓዲ ስለዝወፀ ድኣ ከምኡ መሲልዎም እንተኾይኑ እምበር ኣብዚ እዋን ብመሰረት ሕገመንግስትና ዘይክሰስ ሰብ ኣብ ምድረ ኢትዮጵያ የለን።

ኣየናይ ናይ መንግስቲ ባዓል ስልጣን ኣየናይ ናይ ትካል ሓላፊ ምዃኑ ኣይፍለጥን እውን ኢሎም። ኣይተ ይኩኖ ውቃብኦም ድኣ ንዝምልከቶ ኣካል ምሕታት ኣይፈቱን እምበር ንዓዲ መዓኦም እናሃለው እንተዝሓቱ እኮ ግልፂ ምኽንሎም ነይሩ።

ትእምት ናይ ህዝቢ እንተኾይኑ ንምታይ ህዝቢ ዝደልዮም መራሕቲ መሪሖ ዘይቆፃፀር ንዝብል ሕቶ መራሕቲ ህወሓት ፀማም እዘኒ ሂሰሙዎ ዝብል ውንጀለኦም እውን ንረክብ። ሕዚ እውን ትእምት ብሕጊ ፋውንደሽን ኢትዮጵያ መሰረት ዝተጣየሽ ስለዝኾነ ልክዕ ከምተን ኣብቲ ኣይተ ይኩኖ ዝነብሩሉ ሃገረ ኣመሪካ ዘለዋ ፋውንደሽናት ብውሱናት ሰባት ተጣይሹ ብሕጊ ሃገር ቁፅፅር ዝግበረሉ እምበር ብህዝቢ ዝምረፅን ዝፈርስን ክኾን ኣይኸእልን። ናይ ኣፍልጦ ሽግር እንተሊኩዎም ሕዚ እውን ንዝፈልጡ ይሕተቱ። ንፖለቲካዊ ሃልኪ ኢሎም ዝሓትዎ እንተሊኩዎም ግን ከም ምርጨኦም።

ትእምት ኣብ ቀይዲ ህወሓት ዘይኣመነን ዘይተቐበለን ትግራዊ ዘይቕበል ትካል እዩ ዝብል መልእኽቶም እውን ሽግር ኣለዎ። ወዮ ብማዕዶ ብወንጭፍ ናይ ምንቃፍ ኣመል ስለዘለዎም እዩ እምበር ናብተን ትካላት ከይዶም መን ከምዘሎ እንተዝዕዘቡስ ይትረፍ ብቕጥት ዘለዎ ትግራዊን ኢትዮጵያውን ኣውሮፓውያንን ኤዥሮውያንን ምህላዎም መረጋገፁ ነይሮም። መቐም ነዚኣቶም ኣባላት እዮም ከምዘይብሉና ተስፋ ንገብር።

መራሕቲ ህወሓት ዝኾነ ፖለቲካዊ ፓርቲ ኣብ ትግራይ ክህሉ የብሉን ይብሉ ዝብል ኣባሃህላ ካብይ ዝረኽብዎ መረዳእታ እዩ? ቅንጅትን ሕብረትን ዝተብሃሉ ውድባት ኢትዮጵያ ኣብ 1997 ዓ.ም ኣብ ሙሉእ ትግራይ ኣብ መረባ ምስታፎም ዘይምስመዎም ኣብ ምክትታል ሓበሬታ ብዙሕ ዝተርፎም ነገር ዘሎ ይመስል።

ኩሉ ትግራዊ ኣባል ህወሓት ይኹን ይብሃል ኣሎ ዝብል እውን ፍልፍል ሓበሬታኦም እዩ ሓልኪሱ እምበር ህወሓትስ ኩሉ መሪሕ ዝኾነ ትግራዊ ኣባል ይኹን ዝብል ኣንፈት ከምዘለዎ ኢና እንፈልጥ።

ኣብ ትግራይ መንግስቲ፣ ውደብን ህዝብን ሓደ ክኾኑ ምድላይን ንተግባራውነቱ ድማ ለይትን ቀትርን ኣብ ምጉስንስ ይርከቡ ይብሉና ኣለው። ሓሳቦም ኣኮኦም ንሮፌሰር መስፍን ወ/ማሪያም ኣብ 1997 ዓ.ም ምስ ዝተዛረብዎ ብጣዕሚ ተገጣጢሙ - ህዝቢ ትግራይ ከም ብፋብሪካ ዝወፀ ሳሙና ሓደ ዓይነት እዩ ምስ ዝብል ኣብሃህላ። ብስሩኽባ ምንቅስቓስን መሰልን ፖለቲካዊ ፓርቲታት ክሳብ ዝተረጋገፀ፣ ነፃነት ደቂ ሰባት ክሳብ ዝተሓለወ፣ ህዝቢ፣ መንግስቲ ውድብ ሓደ እንተኾኑ እንታይ ሓጥያት ኣለዎ? ከምዝርደኣና ምክፍፋልን ሓድነት ዘይምህላውን ንህዝብና ደቑሱ፣ ሓድነት ምፍጣር ድማ ናብዚ ደረጃ ኣብዒሉ። ናይ ኣይተ ይኩኖ ናይ ብተና ተግባር ስለዘይተዓወተ ሓድነት ከመይ ጌርካ ይንቀፍ ? ንሃገራዊ ምርድዳእ / National Consensus/ ምኹናን ማለት ዶ ኣይኮነን?

ህዝብን ጉዳእ ተጋዳላይን ብደኽነትን ዕዳ ማረትን ተኣሲሮም ዝበልዎ እውን ኢትዮጵያ ንዝሓለፉ 5 ዓመታት ዓለም ዝምስክሮ ቅልጡፍ ዕብዮት ከምዘረጋገፀት ልዩም ስሒትዎ ኣይኮነን ኣይታቶም ከሕጉሱ ደልዮም እምበር። ዕዳ ማረት መድከይ እዩ ዝብል መልእኽቲ እንተኾነ እውን ናይ መህረፀቲ ነፍሒ ኢና እንብሎ።

ዕሑፍ ኣይተ ይኩኖ ዘርእየና ርእሰ ጉዳዮም ንጉዳኣት ዝቐርቁር መሲሉ ተበጊሱ እንተብቐዕ ቀንዲ ዕላምኡ ግን ፖለቲካዊ ስራሕ ጎተቶም ንምፍፃም ቦቲ ኣጀንዳ ጌርካ ንህወሓትን ንሱ ዝመርሖ መንግስትን ንምውቃዕ ምዃኑ ከምፀሓይ ቀትሪ በሪሁ እዩ። ነዚ ፖለቲካዊ ዕላማ ክሳኽዑ ኣብ ልዕሊ ሓርበኛታትናን ማሕበሮምን ወፍሪ ጀሚሮም ። ኣውቶቡስ ኣብዘይመዓለኣን ውዲለን፣ ጉዳኣት ኩናት ካብ ስራሕ ተባሪሮም፣ ትካሎም ናብ ትእምት ተሃጊሩ ወዘተ እናበሉ ንብዓት ሓርገፀ ነቢያምልና ። ወለድና ከምዚ ዝበለ እንትገጥሞም ” ኮሓሎይ መሲለንስ

መንቆሮ” ኢሎም ይምስሉ። ኣይተ ይኩኖ ነዚ ዕሑፍ ዘዳለው’ውን ዝኹሕሉ መሲሎም ከንቁሩና ደልዮም እዮም። ዓሻኹም ድለዩ ድማ ንብሎም።

እንተ ኣብ ሰሜን ኣመሪካ ዝርከብ ማሕበረሰብ ትግራይን ማተሰኣን ግን ቅድም እንትብል ንጅግንነታዊ ተጋድሎና ኣብ ምጉልባት፣ ድሕር እንትብል ድማ ኣብ ልምዓት ዓደምን ምሕብሓብ ሓርበኛታቶምን ንዘበርከትዎ ልባዊ ድጋፍ ልዑል ምስጋናና ደጊምና ነቕርበሎም። ከምኒ ኣይተ ይኩኖ ዝበሉ መጠዓውትን ከፋፈልትን ሰባት ንዝፈጥርዎም ማሕለኻታት እናበጣጠሱ ሓድነቶም ከደልድሉን ኣበርክቶኦም ከዕገዘቡን ድማ በዚ ኣጋጣሚ ንዕውዕ።

ማሕበር ጉዳኣት ኩናት ትግራይ

መስከረም 2001 ዓ.ም